

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

II. An Iustorum peccata sint tantum Venialia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

naturalis, ex conditione materiæ; nō tamen ideo bona; sed naturæ morbus facta est post lapsum, & pœna peccati: ideo non est ex Deo, quia Deus eam sustulerat, seu vinxerat dono & vinculo gratiæ. Ad II. S. Aug. loquitur de vitiis per crebros actus acquisitis, quæ priuant naturali rectitudine, qualis esse potuit ante lapsum. Deinde ait, vitia, seu mala quæ bonis naturis insunt, priuant contrariis virtutibus.

Ad III. Docet ibi, adhærere Deo Angelos per charitatem; non purè naturaliter, quasi solis naturæ viribus: sic & Adam prius; & iusti nunc: Vnde & istis & hisce vita æterna est merces & gratia. Differimus tamen isto; Angelis & Adæ erat gratia relicta in libero arbitrio, qua uti poterāt, si vellent: nos nec velle possumus, nisi gratia nos adiuuet; ideo vita æterna est illis merces meriti; nobis gratia doni. Plura apud Bellar. c. 7. Ita de supernaturalibus animæ donis: porro de corporis mortalitate vide in *Genealog.* p. 4. q. 2. De paradiso prolixè Bellar. Sed hodie vix dum controuersa. De peccato originali, deque Concupiscentia inferius plura.

QVÆSTIO II.

An Iustorum peccata sint tantum venialia?

I IOVINIANVS finxit, Omnia peccata esse æqualia.

II. PELAGIVS; Omnia esse mortalia.

III. WICLEFVS distinguit Mortalia: 1. Vt possunt inducere mortem; sic omnia sunt mortalia: 2. Vt de facto mortem inducunt, sic Reproborum duntaxat peccata sunt mortalia: at Electorum,

venialia, absolute omnia. Vide in mea *Genealog.* p. 4. q. 2. & 3.

CALVINVS Inst. 2. c. 8. §. 59.

Habeant filij Dei. 1. Omne peccatum mortale esse. Quia est aduersus Dei voluntatem rebellio, quæ eius iram necessariò prouocat; quia est legis præuaricatio. 2. Item Habeant Sanctorum delicta Venialia esse. Non ex suapte natura; sed quia ex Dei misericordia veniam consequuntur. Idem Inst. 3. c. 4. §. 28. Ex D. i misericordia nulla est condemnatio ijs, qui sunt in Christo IESV. Quia Non Imputantur, quia venia delentur. Sic Idem Inst. 3. c. 2. §. 11. REPROBI nunquam sensum gratiæ, nisi confusum, percipiunt; vt vmbra potius apprehendant, quam solidum corpus. Quia peccatorum remissionem Spiritus propriè in solis ELECTIS obsignat; vt eam speciali fide in vsum suum applicent. Supra ibid. Ergo vt Solos Electos semine incorruptibili Deus in perpetuum regeneret, & nunquam dispereat semen vitæ in eorum cordibus insitum; ita solide in illis obsignat adoptionis sue gratiam, vt stabilis ac rata sit. Sic eiusdem & Affecclæ.

LUTHERANI Calvinianis in hoc resistunt acriter per Exempla scripturæ. Nos pauca.

AVTOR I. Quædam peccata sunt ex natura sua Mortalia; nullo respectu ad vel Prædestinationem, vel Regenerationem: Et ea mortis æternæ reos constituunt. Sic Communis Theologorum, cum D. Th. 1. 2. q. 88. a. 1. exceptis paucis per disputationem, nō per uicaciā, sec⁹ docētibus. 1. Quia peccata quædā ex iustis constituunt iniustos, Ezech. 18. 1. Cor. 6. Quædam ita iustis inhaerent, vt iustitiā tamen non excidant: Vnde illa mortem afferunt animæ certam, hæc nullam: Quæ quanta peccatorum inæqualitas est, sc. quanta finiti & infiniti. 2. Conc. Mileu. can. 7. & Trid. sess. 6. c. 11. damnauit Pelagianismum hunc, Iustos hoc, *Dimitte nobis debita nostra*, orare pro alijs, non pro se se. 3. In idem ruit S. Patrum Cōsensus.

II. Quæ-

II. Quædam peccata accidunt etiam iustis ac Electis mortalia; vt accepta semel tam Fide, quàm Charitate seu Iustitia, excidere valeant. Vide *Antichristum*. p. 4. q. 3. I. Adam fuit gloria & honore coronatus supernaturali, fidei & Sp. sancti plenus: Peccauit; animæ corporisque mortem incurrit. Rom. 5. licet verè prædestinatus.

Caluinus negat eum fidem perdidisse.

At Tert. l. 2. contra Marcionem: *Quis dubitabit ipsum illud Ada delictum hæresim appellare? &c.* Rudis hereticus fuit. Ambr. epist. 33. *Agnosce Adam te nudum, quia bona indumenta Fidei perdidisti.* Sic Aug. Prosper. &c.

De Dauide iusto, sed & peccatore grandi facto: deque Sancto Petro, Dominum negante, scriptura & S. Patres testantur idem. Non sua eos prædestinatio conseruauit à peccato; sed liberauit. Qui steterunt ex Deo, ceciderunt ex seipsis; sed eos restituit Deus pœnitentes. S. Aug. tract. 66. in Ioan. *Mortuus est negando; & reuixit plorando, quia benignè ille respexit.*

2. Peccata Adæ, Moyſis, Dauidis, Petri, verè voluntaria, vel consistere cum Fide potuerunt; vel non. Si non; ergo erant lethalia; nam hæc cum fide consistere posse negant Caluiniſtæ. Si potuerant; ergo semel iustificati posunt liberè præuaricari; quia manente fide non imputari aiunt Caluiniſtæ. At hoc absurdū. Parebit quæst. sequente: sic n. nō remitteretur peccata, sed condonarentur.

Et hanc peccandi licentiam eligit, statuitque innoxiam Caluinus in Antidot. sess. 6. can. 27. *Semen aliquod fidei manere in homine,*

suffocatum licet, etiam inter grauissimos lapsus, non nego. Id quantulumcūq; est, particulam fateor esse veræ fidei, & Vitæ; quando aliter ex ea non posset oriri fructus. Verū quoniam non apparet ad tempus, perinde habetur atq; emortua, quoad sensum nostrum.

QVÆSTIO III.

Numquid Lutherani distinguant inter Peccata?

I. LUTHERANI nil distinguunt inter Mortalia & Venialia. LUTHERVS art. 3 2. ait, *Omne opus iusti est peccatum.* Damnante istud Leone X. addidit; *Idq; ex natura sua mortale; ex Dei misericordia veniale.* Idem in Capt. Bab. c. de bapt. *Vides quàm diu exsit baptizatus; qui etiam volens, non potest perdere salutem suam, quantiſcūq; Nisi nolit credere.* Credentibus igitur vult omnia solum venialia esse, & non imputari.

II. MELANCHT. in Locis vult, 1. In non renatis peccata omnia esse mortalia: 2. In renatis verò solum motus primo primi venialia censentur: 3. Venialia tamen ex se iram Dei merentur; condonantur autē credentibus, qui grati sunt Deo. 4. Mortalia sunt, quæ fidem excutunt: talia autem sunt peccata voluntaria. Sic Helmsl. Magdeburg. Kemn.

Summa brevis omnium: I. Peccata venialia sunt, quæ à Deo non imputantur; etsi ex se mortis sint rea. II. Non imputantur, quæ cum fide in misericordia Dei consistunt. III. Consistunt sic, quæ sunt Inuoluntaria.

AVTOR. I. VENIALIA dici, quæ non imputantur; repugnat scripturæ. I. In isto, *Dimitte nobis debita nostra,* de venialibus agi consentiunt nobiscum Lutherani: non sunt ante condonata per nō imputationem, quàm petantur remitti. 2. Deinde non imputatio pugnat remissioni, hanc enim tollit vt superuacaneam. Moyſes, Aaron, & Samuel erant iusti fideles; peccarant; nec eos tamen peccato liberauit Non imputatio; sed Ps. 98. *Tu propitius fuisti eis, & tamen vlciſcens in omnes adinventiones eorum.* 3. Itaq; pro hac Remissione orabit ad se omnis Sanctus. Etiam